

PŘEHLED PLATNÝCH STATISTICKÝCH KLASIFIKACÍ A ČÍSELNÍKŮ

k 31. srpnu 2023, jejichž zavedení bylo oznámeno ve Sbírce zákonů

V souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, zodpovídá ČSÚ za tvorbu a aktualizaci statistických klasifikací a číselníků pro statistické účely.

Klasifikace umožňují zařadit statisticky sledované jevy a procesy a zajistit srovnatelnost získaných údajů v prostoru a v čase. ČSÚ vytváří soustavu ekonomických, sociálních, geografických a dalších statistických klasifikací, které vycházejí z platných mezinárodních standardů, zejména OSN a EU, ale také např. ILO. Vytvářená klasifikační soustava odpovídá ekonomickému a sociálnímu prostředí České republiky a její mezinárodní integraci. V současné době ČSÚ a rezortní pracoviště státní statistické služby České republiky používají následující statistické klasifikace a číselníky:

1. Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 244/2007 Sb., o zavedení Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE), s účinností od 1. ledna 2008. Odpovídá evropskému standardu NACE Rev. 2, který má vazbu na mezinárodní klasifikaci ekonomických činností ISIC Rev. 4.

Předmětem klasifikování jsou ekonomické činnosti vykonávané ekonomickými subjekty. Činnosti jsou strukturovány pomocí jednomístného alfabetského kódu a čtyřstupňového numerického kódu (5 číslic). Čtvrtý stupeň (5. místo) je specifikací pro národní potřeby.

2. Klasifikace produkce (CZ-CPA)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 275/2008 Sb., o zavedení Klasifikace produkce (CZ-CPA), s účinností od 1. ledna 2008 (odpovídá evropskému standardu CPA 2008), a aktualizována sdělením ČSÚ č. 323/2014 Sb., s účinností od 1. ledna 2015 (odpovídá evropskému standardu CPA Version 2.1).

Předmětem klasifikování jsou výrobky, práce a služby jako produkty ekonomických činností. Produkce je strukturována pomocí jednomístného alfabetského kódu a pětistupňového numerického kódu (6 číslic).

3. Klasifikace stavebních děl CZ-CC

Zavedena sdělením ČSÚ č. 321/2003 Sb., o zavedení Klasifikace stavebních děl CZ-CC, s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 255/2009 Sb., s účinností od 1. října 2009, a č. 312/2018 Sb., s účinností od 1. ledna 2019. Odpovídá mezinárodnímu standardu CC do 4. stupně (4 číslice). Klasifikace CZ-CC je pětistupňová (6 číslic), 5. stupeň (2 číslice) vyjadřuje národní zvláštnosti. Předmětem klasifikování jsou místně a prostorově ucelená stavební díla.

4. Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 206/2010 Sb., o zavedení Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO), s účinností od 1. ledna 2011, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 185/2012 Sb., s účinností od 1. července 2012, č. 184/2013 Sb., s účinností od 1. července 2013, č. 172/2014 Sb., s účinností od 1. září 2014, č. 140/2015 Sb., s účinností od 1. července 2015, č. 270/2016 Sb., s účinností od 1. září 2016, č. 451/2017 Sb., s účinností od 1. ledna 2018, č. 271/2020 Sb., s účinností od 1. července 2020, a č. 170/2022 Sb., s účinností od 1. července 2022. Odpovídá mezinárodnímu standardu ISCO-08 (standard ILO). Předmětem klasifikování jsou zaměstnání. Klasifikace je pětímístná, na 5. úrovni je národní členění.

5. Klasifikace postavení v zaměstnání (CZ-ICSE)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 494/2003 Sb., o vydání Klasifikace postavení v zaměstnání (CZ-ICSE), s účinností od 1. ledna 2004. Odpovídá mezinárodnímu standardu ICSE (standard ILO). Předmětem klasifikování je postavení ekonomicky aktivních osob (obsazená pracovní místa) v zaměstnání.

6. Klasifikace vzdělání (CZ-ISCED 2011)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 406/2013 Sb., o zavedení Klasifikace vzdělání (CZ-ISCED 2011), s účinností od 1. ledna 2014. Odpovídá mezinárodnímu standardu ISCED 2011. Předmětem klasifikování jsou úrovně vzdělání.

7. Klasifikace oborů vzdělání (CZ-ISCED-F 2013)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 348/2015 Sb., o zavedení Klasifikace oborů vzdělání (CZ-ISCED-F 2013), s účinností od 1. ledna 2016. Odpovídá mezinárodnímu standardu ISCED-F 2013. Předmětem klasifikování jsou obory vzdělání.

8. Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 490/2003 Sb., o vydání Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS), s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 228/2004 Sb., s účinností od 1. května 2004, č. 201/2007 Sb., s účinností od 1. ledna 2008, č. 241/2011 Sb., s účinností od 1. srpna 2011, č. 363/2012 Sb., s účinností od 1. ledna 2013, a č. 272/2020 Sb., s účinností od 1. ledna 2021. Předmětem klasifikování jsou územní celky, které skladebně tvoří území státu. Struktura klasifikace, kódy a názvy územních jednotek jsou v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003, o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS). Klasifikace obsahuje alfanumerické kódy, umožňuje čtyřstupňové třídění.

9. Klasifikace zemí (CZ-GEONOM)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 487/2003 Sb., o vydání Klasifikace zemí (CZ-GEONOM), s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 339/2004 Sb., o změně v Klasifikaci zemí (CZ-GEONOM), s účinností od 1. června 2004, č. 243/2005 Sb., o aktualizaci Klasifikace zemí CZ-GEONOM, s účinností od 1. července 2005, a č. 429/2008 Sb., o aktualizaci Klasifikace zemí CZ-GEONOM a o ukončení zveřejňování aktualizací Klasifikace zemí CZ-GEONOM ve Sbírce zákonů, s účinností od 1. ledna 2009. Od 1. ledna 2021 je klasifikace aktualizovaná v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) 2020/1470, ze dne 12. října 2020, o klasifikaci zemí a území pro evropské statistiky mezinárodního obchodu se zbožím a o geografickém členění pro jiné podnikové statistiky.

Předmětem klasifikování jsou jednotlivé země (státy a závislá území). Klasifikace obsahuje seznam zemí s alfabetyckými (dvoumístnými) kódy, dále členění podle geografických a podle ekonomických zón (třímístné numerické kódy).

10. Číselník zemí (CZEM)

Zaveden sdělením ČSÚ č. 489/2003 Sb., o vydání Číselníku zemí (ČZEM), s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizován sděleními ČSÚ č. 534/2006 Sb., s účinností od 1. ledna 2007, č. 394/2010 Sb., s účinností od 1. ledna 2011, č. 167/2011 Sb., s účinností od 1. července 2011, č. 361/2011 Sb., s účinností od 1. ledna 2012, č. 164/2012 Sb., s účinností od 1. července 2012, č. 114/2014 Sb., s účinností od 1. července 2014, č. 322/2014 Sb., s účinností od 1. ledna 2015, č. 420/2016 Sb., s účinností od 1. ledna 2017, č. 153/2019 Sb., s účinností od 1. července 2019, č. 480/2021 Sb., s účinností od 1. ledna 2022, a č. 428/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Je v souladu s mezinárodní normou ISO 3166. Předmětem číselníku jsou samostatné země a některá závislá území. Číselník obsahuje dvoumístné alfabetycké kódy, třímístné alfabetycké a numerické kódy a české a anglické názvy zemí.

11. Číselník měn a fondů (ČMF)

Zaveden sdělením ČSÚ č. 525/2002 Sb., o vydání aktualizovaného Číselníku měn a fondů (ČMF), s účinností od 1. ledna 2003, a aktualizován sděleními ČSÚ č. 513/2004 Sb., s účinností od 15. října 2004, č. 412/2011 Sb., s účinností od 1. ledna 2012, č. 332/2015 Sb., s účinností od 1. ledna 2016, č. 206/2016 Sb., s účinností od 1. července 2016, č. 419/2016 Sb., s účinností od 1. ledna 2017, č. 450/2017 Sb., s účinností od 1. ledna 2018, č. 114/2018 Sb., s účinností od 1. července 2018, č. 313/2018 Sb., s účinností od 1. ledna 2019, č. 169/2022 Sb., s účinností od 1. července 2022, a č. 399/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Je v souladu s mezinárodní normou ISO 4217. Předmětem číselníku jsou měny a fondy, tj. peněžní zdroje spojené s měnou. Číselník obsahuje třímístné alfabetycké i numerické kódy.

12. Klasifikace funkcí vládních institucí (CZ-COFOG)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 491/2003 Sb., o vydání Klasifikace funkcí vládních institucí (CZ-COFOG), s účinností od 1. ledna 2004. Odpovídá mezinárodnímu standardu COFOG, který je součástí mezinárodního Systému národních účtů (SNA). Předmětem klasifikování jsou výdaje vládních institucí. Klasifikace umožňuje třístupňové třídění (4 číslice).

13. Klasifikace služeb neziskových institucí sloužících domácnostem podle účelu (CZ-COPNI)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 497/2003 Sb., o vydání Klasifikace služeb neziskových institucí sloužících domácnostem podle účelu (CZ-COPNI), s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizována sdělením ČSÚ č. 358/2006 Sb., s účinností od 1. září 2006. Odpovídá mezinárodnímu standardu COPNI, který je součástí mezinárodního Systému národních účtů (SNA). Předmětem klasifikování jsou výdaje jednotlivých neziskových institucí sloužících domácnostem podle účelu. Klasifikace umožňuje třístupňové třídění (4 číslice).

14. Klasifikace individuální spotřeby podle účelu (CZ-COICOP)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 488/2003 Sb., o vydání Klasifikace individuální spotřeby podle účelu (CZ-COICOP), s účinností od 1. ledna 2004. Odpovídá mezinárodnímu standardu COICOP, který je součástí mezinárodního Systému národních účtů (SNA). Předmětem klasifikování jsou všechny druhy individuální spotřeby podle účelu. Klasifikace umožňuje třístupňové třídění (4 číslice).

15. Klasifikace institucionálních sektorů a subsektorů

Zavedena sdělením ČSÚ č. 67/2014 Sb., o zavedení Klasifikace institucionálních sektorů a subsektorů, s účinností od 1. května 2014. Je vypracována na základě Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 549/2013 ze dne 21. května 2013 o Evropském systému národních a regionálních účtů v Evropské unii, kterým se zavádí evropský systém účtů ESA 2010.

16. Seznam vybraného zboží s doplňkovými statistickými znaky (DOPL_KN)

Zaveden sdělením ČSÚ č. 498/2021 Sb., o zavedení číselníku Seznam vybraného zboží s doplňkovými statistickými znaky (DOPL_KN), s účinností od 1. ledna 2022. Zaveden na základě nařízení vlády č. 333/2021 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky, a stanovuje doplňkové dvoumístné číselné statistické znaky vybraného zboží. Číselník navazuje na Seznam vybraného zboží a doplňkových statistických znaků zavedený sdělením Českého statistického úřadu č. 247/2016 Sb. a plně ho nahrazuje.

17. Seznam zboží, které není určeno pro zjednodušené vykazování do systému Intrastat (ZJEDVYK)

Zaveden sdělením ČSÚ č. 497/2021 Sb., o zavedení číselníku Seznam zboží, které není určeno pro zjednodušené vykazování do systému Intrastat (ZJEDVYK), s účinností od 1. ledna 2022, a aktualizován sdělením ČSÚ č. 427/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Vychází z nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění. Obsahuje kódy a názvy vybraných položek zemědělského a potravinářského zboží kapitol 01 až 22 kombinované nomenklatury a vybraného energetického zboží kapitol 27, 28, 29, 34, 38 a 44.

18. Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 495/2003 Sb., o vydání Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10), s účinností od 1. ledna 2004, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 430/2008 Sb., s účinností od 1. ledna 2009, č. 340/2011 Sb., s účinností od 1. ledna 2012, č. 426/2012 Sb., s účinností od 1. ledna 2013, č. 464/2017 Sb., s účinností od 1. ledna 2018, č. 290/2019 Sb., s účinností od 1. ledna 2020, č. 576/2020 Sb., s účinností od 1. ledna 2021, č. 512/2021 Sb., s účinností od 1. ledna 2022, a č. 398/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Odpovídá mezinárodnímu standardu MKN-10. Předmětem klasifikování jsou nemoci a přidružené zdravotní problémy. Třídění využívá kombinace alfabetských a numerických kódů.

19. Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (MKN-O-3)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 49/2005 Sb., k zavedení TNM klasifikace zhoubných novotvarů a Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (MKN-O-3), s účinností od 25. ledna 2005. Odpovídá mezinárodnímu standardu MKN-O-3. Předmětem klasifikování jsou novotvary z hlediska histologických typů a topografické lokalizace. Třídění využívá kombinace alfabetských a numerických kódů.

20. TNM klasifikace zhoubných novotvarů (TNM)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 49/2005 Sb., k zavedení TNM klasifikace zhoubných novotvarů a Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (MKN-O-3), s účinností od 25. ledna 2005, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 324/2010 Sb., s účinností od 1. ledna 2011, a č. 465/2017 Sb., s účinností od 1. ledna 2018. Odpovídá mezinárodnímu standardu TNM. Předmětem klasifikování jsou zhoubné nádory z hlediska anatomického rozsahu nemoci. Třídění využívá kombinace alfabetských a numerických kódů.

21. Klasifikace hospitalizovaných pacientů (IR-DRG)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 427/2005 Sb., o zavedení Klasifikace hospitalizovaných pacientů (IR-DRG), s účinností od 1. ledna 2006, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 309/2007 Sb., s účinností od 1. ledna 2008, č. 402/2008 Sb., s účinností od 1. ledna 2009, č. 432/2009 Sb., s účinností od 1. ledna 2010, č. 323/2010 Sb., s účinností od 1. ledna 2011, č. 339/2011 Sb., s účinností od 1. ledna 2012, č. 427/2012 Sb., s účinností od 1. ledna 2013, č. 370/2013 Sb., s účinností od 1. ledna 2014, č. 274/2014 Sb., s účinností od 1. ledna 2015, č. 255/2015 Sb., s účinností od 1. ledna 2016, č. 313/2016 Sb., s účinností od 1. ledna 2017, č. 324/2017 Sb., s účinností od 1. ledna 2018, č. 218/2018 Sb., s účinností od 1. ledna 2019, a č. 198/2019 Sb., s účinností od 1. ledna 2020. Klasifikace IR-DRG (*International Refined Diagnosis Related Groups*) – Mezinárodní zpřesněné skupiny vztahované k diagnóze) umožňuje klasifikovat pacienty v akutní nemocniční péči na základě jejich klinické podobnosti a srovnatelnosti nákladů na jejich nemocniční pobyt.

22. Kategorizace zdravotnické techniky (KZT)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 105/2018 Sb., o zavedení klasifikace Kategorizace zdravotnické techniky (KZT), s účinností od 1. července 2018, a aktualizována sdělením ČSÚ č. 397/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Slouží k zařazování zdravotnické techniky používané v České republice do parametricky definovaných skupin.

23. Klasifikace hospitalizovaných pacientů CZ-DRG

Zavedena sdělením ČSÚ č. 159/2018 Sb., o zavedení Klasifikace hospitalizovaných pacientů CZ-DRG, s účinností od 1. září 2018, a aktualizována sděleními ČSÚ č. 253/2019 Sb., s účinností od 1. ledna 2020, č. 67/2020 Sb., s účinností od 1. ledna 2021, č. 385/2020 Sb., s účinností od 1. ledna 2021, č. 217/2021 Sb. s účinností od 1. ledna 2022, č. 385/2021 Sb., s účinností od 1. ledna 2022, č. 80/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023, a č. 302/2022 Sb., s účinností od 1. ledna 2023. Klasifikace CZ-DRG umožňuje klasifikovat pacienty v akutní nemocniční péči na základě jejich klinické podobnosti a srovnatelnosti nákladů na jejich nemocniční pobyt.

24. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF)

Zavedena sdělením ČSÚ č. 377/2020 Sb., o zavedení Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF), s účinností od 1. října 2020. Je určena pro měření zdravotního postižení na individuální i populační úrovni.

* * *

Uvedené klasifikace a číselníky jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

– www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-ciselniky

s výjimkou klasifikací

– MKN-10, MKN-O-3, TNM, KZT a MKF, které jsou k dispozici na internetových stránkách Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR: www.uzis.cz;

– IR-DRG a CZ-DRG – klasifikace a závazné metodické materiály jsou k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví: www.mzcr.cz.